

Metsäryhmän toimenpiteet (luonnos 20.11.2025)

VAIHTOEHTO 1: INFORMAATIO-OHJAUS

Vaihtoehdossa 1 kehitetään metsän- ja luonnonhoidon keinoja ja informaatio-ohjausta.

VAIHTOEHTO 2: INFORMAATIO-OHJAUS + METKAN KEHITTÄMINEN

Vaihtoehdossa 2 kehitetään metsän- ja luonnonhoidon keinojen sekä informaatio-ohjauksen keinojen lisäksi suoria tukia “perustason” ylittävillä toimenpiteillä.

VAIHTOEHTO 3: INFORMAATIO-OHJAUS + METKAN KEHITTÄMINEN + LAINSÄÄDÄNTÖ

Vaihtoehdossa 3 kehitetään metsän- ja luonnonhoidon keinojen, informaatio-ohjauksen sekä suorien tukien lisäksi lainsäädäntöä.

VAIHTOEHTO 4: INFORMAATIO-OHJAUS + (LAINSÄÄDÄNTÖ +) VEROKANNUSTEET

Vaihtoehdossa 4 kehitetään suorien tukien sijaan verokannusteita. Vaihtoehtoon voi sisältyä myös lainsäädännön kehittämistä.

Lisäksi kaikissa vaihtoehtoissa kehitetään yksityisen rahoituksen mukaan saamista

MB04 Adapt/manage reforestation and forest regeneration

Metsien uudistamisen kehittäminen

Metsänuudistamisen käytäntöjen kehittäminen

Indikaattorit: puuston monilajisuus, kuolleet pystypuut, kuolleet maapuut, yleisten metsälintujen indeksi

Metsänuudistamisen käytäntöjä kehitetään niin, että monimuotoisuudelle tärkeät ominaispiirteet säilyvät yli kiertoajan. Hakkuussa ja maanmuokkauksessa pyritään säilyttämään mahdollisimman hyvin alueella jo olevat puuntaimet, kuollut pysty- ja maapuu sekä varvusto. Vältetään uudistusalan liiallista, tarpeetonta raivausta. Käytetään mahdollisimman keveitä maanmuokkausmenetelmiä, vältetään kuolleen puuston ja säästöpuuston vahingoittamista. Metsänuudistamisessa käytetään useampaa kasvupaikalle sopivaa puulajia mukaan, lukien myös harvinaisemmat puulajit, tavoitteena lisätä yli kolmen puulajin metsiköitä ja varmistaa sekapuustoisuus. Turvataan harvinaisempien puulajien viljelymateriaalin riittävyys muun muassa perustamalla riittävästi siemenviljelmiä. Istutustiheyttä säädetään kasvupaikan mukaan siten, että pystytään hyödyntämään alueella jo oleva ja alueelle luontaisesti tuleva taimiaines (ottaen huomioon hirvituhoalttius). Kehitetään ohjeistuksia (esim. metsänhoidon suositukset, kohdetyyppikohtaiset “hyvät käytännöt” -toimintamallit luontaisen

taimiaiaineksen hyödyntämiseksi) ja jalkautetaan niitä kattavasti. Vältetään hakkuita lintujen pesimäaikana linnustollisesti arvokkailla alueilla.

Taimikonhoidon käytäntöjen kehittäminen

Indikaattorit: puuston monilajisuus, kuolleet pystypuut, kuolleet maapuut, yleisten metsälintujen indeksi

Taimikonhoidossa pyritään säilyttämään monipuolinen puulajisto säilyttämällä kaikki alueella olevat puulajit, mukaan lukien harvinaisemmat puulajit. Varmistetaan sekapuustoisuuden säilyminen. Säilytetään myös muita monimuotoisuudelle tärkeitä rakennepiirteitä, kuten kuollut pysty- ja maapuu ja vanhat puuyksilöt elävinä säästöpuina. Jätetään riistatiheiköitä (= suojatiheikköjä). Taimikonhoidon ajoituksella optimoidaan metsänhoitotoimenpiteet niin, että ne tukevat metsän monimuotoisuutta, vähentävät hirvieläintuhoja ja parantavat metsän kasvua. Jätetään taimikonhoidon yhteydessä hirvälle sopivaa ravintoresurssia, kuten lehtipuustoa, aliskasvustoa ja mustikan varvustoa. Säädetään taimikonhoidon jälkeen metsään jäävän puuston tiheyttä siten, että se tukee metsän monimuotoisuutta. Tutkitaan taimikonhoidon menetelmiä. Kehitetään ohjeistuksia ja jalkautetaan niitä kattavasti. Vältetään toimenpiteitä lintujen pesimäaikana linnustollisesti arvokkailla alueilla.

MB05 Adapt/change forest management and exploitation practices

Metsän- ja luonnonhoidon kehittäminen

Harvennuksen käytäntöjen kehittäminen

Indikaattorit: yleisten metsälintujen indeksi, kuolleet pystypuut, kuolleet maapuut, puuston monilajisuus

Monimuotoisuudelle tärkeitä ominaispiirteitä säilytetään yli kiertoajan turvaamalla harvennuksissa kuolleen pysty- ja maapuun säilyminen ja puulajien monipuolisuus sekä tekemällä tekopökölöitä. Vältetään tarpeetonta raivausta ja siistimistä. Kehitetään ohjeistuksia (mm. metsänhoidon suositukset) ja jalkautetaan niitä kattavasti. Lisätään tutkimusta harvennushakkuiden voimakkuuden vähentämisestä ja harvennushakkuuvälin pidentämisestä. Vältetään hakkuita lintujen pesimäaikana linnustollisesti arvokkailla alueilla.

Metsänkäsittelymenetelmien monipuolistaminen

Indikaattorit: eri-ikäisrakenteisten metsien osuus, puuston monilajisuus, yleisten metsälintujen indeksi, kuolleet pystypuut, kuolleet maapuut

Monipuolistetaan metsänkäsittelymenetelmiä kehittämällä jatkuvan kasvatuksen, säästöpuumetsätalouden ja riistametsänhoidon käytänteitä sekä pidentämällä kiertoaikoja rakenteellisen vaihtelun lisäämiseksi metsämaisemassa ja yksittäisen metsän tasolla. Edistetään jatkuvan kasvatuksen menetelmien käyttöä sille soveltuvilla kohteilla, mukaan lukien vaihtumisvyöhykkeillä. Selvitetään Suomen olosuhteisiin mahdollisia luonnonläheisemmän metsänhoidon käytänteitä ja mahdollisuuksia yhdistää eri metsänkäsittelymenetelmiä. Kehitetään räätälöityjä menetelmiä linnustollisesti arvokkaimpien alueiden metsien hoitoon.

Elävien säästöpuiden ja kuolleiden puiden säästäminen ja määrän lisääminen sekä laadun parantaminen

Indikaattorit: yleisten metsälintujen indeksi, kuolleet pystypuut, kuolleet maapuut, erikäisrakenteisten metsien osuus, puuston monilajisuus

Säilytetään metsänkäsittelyn ja puunkorjuun yhteydessä olemassa olevia lahoppukeskittyviä esimerkiksi sijoittamalla niihin suojakaistoja ja säästöpuuryhmiä. Pyritään säästämään kaikki olemassa oleva kuollut puu. Vältetään metsätuhopuiden korjuuta energiapuuksi metsätuholaki huomioon ottaen. Jätetään nykyistä enemmän säästöpuita, etenkin järeitä ja vanhoja eläviä puita sekä vähälukuisia, monimuotoisuudelle tärkeitä puulajeja. Luodaan lahoppuuta jättämällä säästöpuita ja tekemällä tekopökelöitä elävistä puista uudistus- ja harvennushakkuuden yhteydessä. Säästämällä järeitä eläviä puita yli koko metsikön kiertoajan varmistetaan lahoppuujatkumo. Parannetaan säästöpuiden laatua myös myöhemmissä metsänkäsittelyvaiheissa. Kehitetään ohjeistuksia (mm. metsänhoidon suositukset) ja jalkautetaan niitä kattavasti. Lisätään tutkimusta lahoppuun merkityksestä sekä säästöpuihin liittyvää tutkimusta.

Aluetason metsien käytön suunnittelun kehittäminen

Indikaattorit: yleisten metsälintujen indeksi, kuolleet pystypuut, kuolleet maapuut, metsien kytkeytyneisyys

Kehitetään keinoja toteuttaa maisematason/aluetason suunnittelua varttuneiden metsien ja säästöpuiden määrän lisäämiseksi sekä linnuston huomioimiseksi hakkuissa, ja pilotoidaan aluetason metsien käytön suunnittelua. Esimerkiksi selvitetään luonnonhoitoalueita uutena OECM- aluetyyppinä. Luonnonhoitoalueilla voitaisiin esimerkiksi lisätä varttuneiden metsien määrää tai luoda monimuotoisuuskeskittyviä. Kehitetään metsänomistajien yhteistoimintaa ja mahdollistetaan aluetasoihin hoitosuunnitelmiin osallistuminen. Kehitetään taloudellisia kannustimia yhteissuunnitteluun mukaan lähtemiseksi esimerkiksi kylille tai muille kokoonpanoille. Selvitetään rahastomallia, joka tasaisi taloudellisia menetyksiä (= intensiivistä metsätaloutta harjoittavat tahot, joilla on vain vähän rajoitteita, maksaisivat rahastoon, josta korvattaisiin rajoituksia kohtaaville, esim. kiertoaikaa pidentäville metsänomistajille varttuneiden metsien määrän lisäämiseksi aluetasolla). Vahvistetaan ja konkretisoidaan alueellisissa metsäohjelmissa monimuotoisuuden edistämisen tavoitteita, asetetaan konkreettisia mittareita ja seurataan niitä sekä liitetään AMO:iin aluesuunnittelun aluejakoja. Kehitetään metsänomistajien neuvontaa aluetasolle. Minimoidaan uusiutuvan energian hankkeiden vaikutuksia metsäpinta-alan vähenemiseen toteuttamalla aluetason suunnittelua. Kehitetään menetelmä, jolla voidaan tunnistaa linnustolle arvokkaimmat alueet metsäluonnossa.

MB06 Stop forest management and exploitation practices

Metsien jättäminen metsätaloustoimenpiteiden ulkopuolelle

Nykyistä kattavampi säästäminen ja jättäminen kokonaan metsätaloustoimien ulkopuolelle

Indikaattorit: kuolleet pystypuut, kuolleet maapuut, puuston monilajisuus, yleisten metsälintujen indeksi

Jätetään nykyistä laajempia suojavyöhykkeitä sekä jätetään metsätaloustoimien ulkopuolelle (set aside) luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita kohteita. Kohteet voivat toimia esim. OECM-alueina tai olla pienialaisia muita kuin metsälain 10 §:n kohteita. Kehitetään metsän- ja luonnonhoidon suosituksia. Lisätään tutkimusta etenkin hiljaisesta suojelusta.

M30 Other measures?

Valtion metsien käytön ohjaus

Sisällytetään metsäindikaattoreiden tilan parantaminen Metsähallituksen omistajapoliittisiin linjauksiin ja tulosohtaukseen.

M23 Education and awareness raising

Koulutus

Metsänomistajien neuvonnan ja koulutuksen vahvistaminen

Indikaattorit: yleisten metsälintujen indeksi, kuolleet pystypuut, kuolleet maapuut, puuston monilajisuus, eri-ikäisrakenteisten metsien osuus, puuston monilajisuus, yleisten metsälintujen indeksi, metsien kytetyneisyys

Lisätään metsänomistajien neuvontaa ja koulutusta luonnon monimuotoisuutta edistävistä toimista, parantaen metsänomistajien kulttuurisia valmiuksia ottaa metsäindikaattoreiden tilan parantaminen huomioon omassa toiminnassaan. Kehitetään neuvontajärjestelmää. Jalkautetaan tehokkaasti metsän- ja luonnonhoidon suosituksia, mm. hyödyntämällä Monimetsä-hankkeessa tuotettuja materiaaleja ja toimintamalleja. Neuvonnassa ja koulutuksessa kiinnitetään erityistä huomiota toimenpiteisiin, joiden avulla voidaan säästää ja lisätä kuollutta puuta, edistää sekapuustoisuutta sekä säästää ja jättää kokonaan metsätaloustoimien ulkopuolelle nykyistä kattavammin arvokkaita luontokohteita ja suojavyöhykkeitä. Lisätään metsänomistajien ymmärrystä siitä, millainen kuollut puu ei enää ole kaarnakuoriaisriski. Metsänomistajille kerrotaan laajasti myös erilaisista metsänkäsittelyvaihtoehdoista (esim. jatkuva kasvatus, riistametsänhoito, harvennusvälien pidentäminen, harvennusvoimakkuuden vähentäminen, joutoalueiden metsittäminen).

Metsien käytön ja hoidon vaihtoehdot ja niiden taloudelliset ja monimuotoisuusvaikutukset tuodaan metsänomistajille esiin tasapuolisesti. Selvitetään tarkemmin erilaisten metsänomistajien neuvonta- ja koulutustarpeita. Otetaan neuvonnassa ja koulutuksessa huomioon metsänomistajien erilainen tietotaso sekä heidän erilaiset tavoitteensa metsien hoidolle ja käytölle. Hyödynnetään neuvonnassa ja koulutuksessa esimerkiksi Metsään.fi-palvelua, päätöstukipalveluja, tupailtoja ja pelillistämistä.

Metsäammattilaisten (mm. metsäkoneen kuljettajat) osaamisen vahvistaminen

Indikaattorit: kuolleet pystypuut, kuolleet maapuut, puuston monilajisuus, yleisten metsälintujen indeksi, eri-ikäisrakenteisten metsien osuus

Vahvistetaan metsäammattilaisten osaamista metsäindikaattoreiden tilan parantamista koskevista toimista. Osaamista vahvistetaan liittyen muun muassa säästöpuiden ja kuolleiden puiden jättämiseen, metsätuhopuiden ja luontaisten häiriöalojen säästämiseen, arvokkaiden luontokohteiden ja suojavyöhykkeiden nykyistä kattavampaan säästämiseen ja jättämiseen kokonaan

metsätaloustoimien ulkopuolelle, metsänkäsittelymenetelmien monipuolistamiseen, kuten jatkuvaan kasvatukseen ja riistametsänhoitoon, sekapuuston suosimiseen metsänhoidossa sekä lehtojen ja paahdeympäristön hoitoon. Päivitetään luonnonhoitokortin sisältövaatimukset. Vahvistetaan ammattilaisten osaamista koulutuksen kautta (ammattiopistot, ammattikoulut, ammattikorkeakoulut, yliopistot). Kehitetään koneenkuljettajien koulutusta elinympäristöjen ennallistamiseen ja hoitoon liittyen.

Viestinnän lisääminen

Indikaattorit: Kuolleet pystypuut, kuolleet maapuut, yleisten metsälintujen indeksi, puuston monilajisuus, eri-ikäisrakenteisten metsien osuus

Lisätään viestintää metsäindikaattoreiden tilaa parantavista toimista ja niiden merkityksestä laajasti eri sidosryhmille. Viestintää tehdään eri viestintäkanavien kautta, jotta tavoitetaan metsänomistajat ja metsäalan toimijat laajasti. Tarjotaan tietoa myös niille, joita sähköiset kanavat eivät tavoita, esimerkiksi painettujen materiaalien ja paikallisten tapahtumien kautta. Parannetaan tiedon löydettävyyttä.

M29 Other enabling and supporting measures

Luontotiedon kehittäminen

Indikaattorit: yleisten metsälintujen indeksi, kuollut pystypuu, kuollut maapuu, puuston monilajisuus, eri-ikäisrakenteisten metsien osuus

Kehitetään luontotietoa ja tietotuotteita maanomistajien päätöksenteon tueksi, ottaen huomioon erilaiset metsänomistajat. Kehitetään Metsään.fi-palvelua. Tarjotaan metsänomistajille palvelun kautta tietoa monimuotoisuutta edistävästä toimista ja kannusteista. Tuotetaan tietoa muun muassa kuolleesta puusta. Kehitetään kaukokartoitusmenetelmiä, paikkatietoanalyysijä ja malleja tuottamaan monimuotoisuuden turvaamisen kannalta relevanttia tietoa. Kehitystyössä otetaan huomioon myös metsäiset luontotyytit, muun muassa lehdot ja paahde-elinympäristöt ja ennallistamiseen soveltuvat suot. Tuotetaan Metsäkeskuksen muista arvokkaista elinympäristöistä oma avoin karttataso. Perustetaan mallialueita eri-ikäisrakenteisista metsistä. Parannetaan eri tietojärjestelmien rajapintojen yhteentoimivuutta.

Luonnonhoidon laadun seurannan kehittäminen

Indikaattorit: Kuolleet pystypuut, kuolleet maapuut, puuston monilajisuus

Kehitetään luonnonhoidon laadun seurantaa. Selvitetään luonnonhoidon laadunseurannan mahdollisuuksia mm. Liittyen kuolleen puun säästymiseen puunkorjuussa, säästöpuiden säilymiseen, puuston monilajisuuden säilymiseen metsänkäsittelyn eri vaiheissa sekä luontokohteiden tilaan metsänkäsittelyn jälkeen.

M24 Adopting new policy and legislation

Kansallisen metsästrategian linjaaminen ennallistamissuunnitelman kanssa

Indikaattorit: kuolleet pystypuut, kuolleet maapuut, puuston monilajisuus, yleisten metsälintujen indeksi

Asetetaan Kansallisessa metsästrategiassa tavoitteet metsäindikaattoreiden tilan parantamiselle ja kehitetään indikaattoreiden seurantaa.

Metsälain ja -asetuksen muutokset

Indikaattorit: yleisten metsälintujen indeksi, kuolleet pystypuut, kuolleet maapuut, puuston monilajisuus, eri-ikäisrakenteisten metsien osuus

Selvitetään säästöpuiden, kuolleen puun ja suojakaistojen sekä uudistushakkuun läpimitta- ja ikärajojen sisällyttämistä metsälakiin, sekä metsäasetuksen kasvatuskelpoisen puuston määrän korottamista kasvatushakkuissa, ja tehdään metsälakiin ja -asetukseen tarvittavat muutokset. Selvityksessä tarkastellaan lakivaihtoehdon hyötyjä ja haittoja suhteessa informaatio-ohjaukseen sekä taloudelliseen ohjaukseen/kannusteisiin. Säästöpuiden osalta tarkastellaan niiden määrää mm. pääpuulajeittain, kasvupaikoittain ja ilmastovyöhykkeittäin sekä säästöpuiden laatua, kuten järeyttä ja puulajeja, koskevia kysymyksiä. Kuolleen puun osalta selvitetään kieltoa olemassa olevien kuolleiden puiden korjuulle, ottaen huomioon metsätuholaki. Suojakaistojen osalta selvitetään, millaisia suojakaistojen tulisi olla, mm. leveys ja käsittelemättömyys. Metsien kiertoajan pidentämiseksi selvitetään läpimitta- ja ikärajojen asettamista uudistushakkuille alue- ja kasvupaikkakohtaisesti hyödyntäen esimerkiksi metsänhoidon suosituksia. Valtioneuvoston metsäasetuksen 2§ mukaisen kasvatushakkuun jälkeen metsikköön jätettävän kasvatuskelpoisen puuston määrän korottamista selvitetään eri-ikäisrakenteisuuden edistämiseksi jatkuvan kasvatuksen hakkuissa.

Metsätuholain muutokset

Indikaattorit: kuolleet pystypuut, kuolleet maapuut, eri-ikäisrakenteisten metsien osuus, yleisten metsälintujen indeksi, puuston monilajisuus

Selvitetään mahdollisuuksia päivittää metsätuholakia niin, että metsätuholain soveltamisalaan kuuluviin metsiin olisi sallittua jättää nykyistä suurempi määrä vahingoittunutta puuta kuolleen puuston lisäämiseksi. Selvityksessä arvioidaan vahingoittuneiden puiden poistamisen riskirajat tuhoriskien kannalta. Lisäksi selvitetään luontaisten häiriöalojen, kuten myrskytuhoalojen, majavatuhoalojen, maastopaloalojen, kaarnakuoriaistuhuhoalojen tai muiden vastaavien tulvatuhoalojen säästämistä tilanteissa, joissa häiriöaloihin kohdentuu metsätuholain mukainen puiden poistamisvelvoite.

M26 Economic and other incentives

Metkan kehittäminen

Indikaattorit: yleisten metsälintujen indeksi, kuollut pystypuu, kuollut maapuu, puuston monilajisuus, eri-ikäisrakenteisten metsien osuus

Metkaa kehitetään tulevilla rahoituskausilla siten, että tuetaan metsäluonnon monimuotoisuutta edistäviä metsän- ja luonnonhoitotoimia. Mikäli lainsäädäntöön lisättäisiin säädöksiä esim. säästöpuista, kuolleesta puusta, suojakaistoista tai läpimitta- ja ikärajoista, tulisi kannuste lakisääteisen velvoitteen päälle. Hyödynnetään Metkan kehittämisessä Metsätalouden tulospäätösten tukien työryhmän työtä, Metka-pilotin tuloksia sekä muita tehtyjä selvityksiä koskien säästöpuista, korkeampaa lehtipuuosuutta, jatkuvapeitteisen metsänhoidon tukea, kiertoajan pidentämistä ja suojavyöhykkeitä. Lisäksi selvitetään kehityskohteina mm. seuraavia:

- lahoppukannustin, esimerkiksi korvaus metsätuhojen säästämiseksi metsätuholain sallimissa rajoissa, ottaen huomioon myös mahdollinen metsätuhojen lisääntyminen,
- suunnittelukorvaukset, kuten kasaamisbonus,
- linnustollisesti arvokkaiden alueiden tuki.

Tuki metsäpinta-alan lisäämiseen/metsitystuki

Indikaattorit: metsien kytkeytyneisyys

Kasvatetaan puustoista pinta-alaa metsittämällä joutoalueita ja heikkotuottoisia, ohutturpeisia peltoja ottaen huomioon monimuotoisuus- ja maisemanäkökohdat. Tuen ehdoissa kannustetaan soveltuvilla kohteilla sekapuustoisuuteen.

Maankäytön muutosten hinnoittelu

Indikaattorit: yleisten metsälintujen indeksi, metsien kytkeytyneisyys

Ehkäistään metsänraivausta pelloksi ja rakennetuksi maaksi. Hyödynnetään aiemmin tehtyä maankäytön muutosmaksua käsiteltyä selvitystä ja tehdään tarpeelliset lisäselvitykset mm. liittyen luontohaittamaksuun. Hinnoittelua voidaan edistää myös markkinaehtoisesti. Otetaan maankäytön muutosmaksu tai luontohaittamaksu käyttöön tehtyihin selvityksiin perustuen, mikäli sille on tarvetta.

Verotuksen kehittäminen/ verovähennys luonnonhoidosta

Indikaattorit: yleisten metsälintujen indeksi, kuollut pystypuu, kuollut maapuu, eri-ikäisrakenteisten metsien osuus, puuston monilajisuus, metsien kytkeytyneisyys

Selvitetään metsäverotuksen kehittämistä siten, että vähennyksiä voisi saada luonnonhoidosta, kuten arvokkaiden luontokohteiden ja suojavyöhykkeiden nykyistä kattavammasta säästämiseksi ja jättämisestä kokonaan metsätaloustoimien ulkopuolelle, lahoppukeskittymien säilyttämisestä ja luomisesta sekä järeiden ja vanhojen elävien puiden säästämiseksi sekä muista metsäindikaattoreiden tilaa parantavista metsänhoidon toimista, kuten metsien kiertoajan pidentämisestä.

Luonnonarvomarkkinoiden kehittäminen

Indikaattorit: kuollut pystypuu, kuollut maapuu, yleisten metsälintujen indeksi, metsien kytkeytyneisyys, eri-ikäisten metsien osuus, puuston monilajisuus

Luonnonarvomarkkinoita kehitetään arvokkaimpien kohteiden säilyttämiseen sekä heikossa kunnossa olevien kohteiden ennallistamiseen. Luonnonarvomarkkinoilla tarkoitetaan suojelun lisäksi ennallistamista ja luonnonhoitoa. Soveltuvimpia kohteita ovat usein heikkotuottoiset ja talouskäytön ulkopuoliset kohteet, mutta myös tuotannossa olevia alueita voidaan sisällyttää.

Luonnonarvomarkkinoita voitaisiin soveltaa muun muassa suojelualueiden perustamiseen, luontaisten häiriöalueiden säästämiseen, soiden ennallistamiseen, puustoisien pinta-alan kasvattamiseen metsittämällä ja vettämällä joutoalueita ja heikkotuottoisia peltoja, jatkuvan kasvatuksen edistämiseen rehevissä korvissa sekä paahdeympäristöjen hoitoon.

Luonnonarvomarkkinoita voitaisiin kehittää myös kuolleiden puiden säästämiseen ja lisäämiseen (tekopökkelöt) sekä eri-ikäisrakenteisten metsien osuuden lisäämiseen (maisemahakkuut, mökkimetsät).

Ekologinen kompensatio

Indikaattorit: metsien kytkeytyneisyys

Selvitetään ekologisen kompensaation kehittämistä metsien kytkeytyneisyyden parantamiseksi ja metsäkadon ehkäisemiseksi.